

105-05-203

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

**DG Toeslagen
Directie Strategie, Recht
& Beleid**

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief aanpak correctie wegens nieuwe berekeningswijze rentenadeel

Datum

20 april 2023

Notanummer

2023-0000101794

Bijlagen

1. Kamerbrief (nieuw)
2. Kamerbrief (oud)
3. DGT 97307 N Aanpak cor
4. Damage 2023-017 - direc

Aanleiding

Op woensdag 19 april bespraken wij met u een voorlopige analyse van de gevolgen van de nieuwe berekeningswijze van rentenadeel bij IB-beschikkingen, samen met een concept-Kamerbrief. Bij deze nota treft u een nieuwe versie van de Kamerbrief in de bijlage aan, samen met een track-change versie, zodat u het verschil tussen beide kunt zien. Hetzelfde geldt voor de eerdere nota's die betrekking hebben op deze Kamerbrief. Halverwege mei komt de ADR met haar rapport.

Beslispunten

Graag ontvangen wij uw akkoord voor:

1. het verzenden van bijgevoegde Kamerbrief;
2. het openbaar maken van eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

Ten opzichte van de vorige versie van de Kamerbrief is de brief op de volgende punten aangescherpt:

- Meer context over de oorzaak van de nieuwe berekening: BAC-advies, vaktechnisch advies en ADR-rechtmatigheidsonderzoek.
- Verder benadrukken dat slechts bij voordeel voor burger een wijziging plaatsvindt en dat onder geen beding een terugvordering zal plaatsvinden. Gedupeerden mogen houden wat ze hebben ontvangen aan compensatie.
- Aangegeven dat de budgettaire gevolgen van de correctieactie (incl. uitvoering) en de toekomstige toepassing van deze berekeningswijze ingepast zullen worden binnen bestaande Toeslagenherstelbudgetten.

Toelichting: Financiële gevolgen

Inmiddels is een eerste voorzichtige inschatting gemaakt door UHT, FEZ en C&R Toeslagen op de omvang van de te betalen bedragen en de apparaatskosten:

- Het bedrag varieert van enkele miljoenen tot een bedrag van € 10 mln.
- Duidelijkheid over de werkelijke omvang is er nog niet, er is nog veel uit te zoeken en de uitkomst kan daardoor nog in behoorlijke mate afwijken van deze eerste raming.
- Bij de opgestelde meerjarige raming van de omvang van de financiële compensatie aan gedupeerden is gerekend met geraamde gemiddelde

re open
ook m.b.t.
communicatie

compensatiebedragen waarbinnen het effect van de rentecompensatie opgevangen kan worden.

- De impact op personele capaciteit om deze correctie door te voeren is nog niet bekend. Wel zal hierbij gezocht worden naar een doelmatige verhouding tussen de omvang van de te betalen compensatie en de benodigde uitvoeringslasten (apparaatskosten).
- De extra inzet en betalingen zullen ingepast worden binnen de bestaande budgetten voor Toeslagenherstel.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

nu: al se man
later: specifiek

abst-
communicati
ouders?
VIES

Doc. nr.	Datum	Titel doc.	Toelichting
1	25-4-2023	Nota Stas TD - vanuit SR&B - Versie twee en akkoord op Kamerbrief rentenadeel gedupeerden	Dit is dezelfde nota als die voor versie drie (het eerste document in deze set). de Staatssecretaris heeft op een schone versie van de tweede nota (van 20 april) nieuwe aantekeningen gemaakt op de derde versie en heeft haar akkoord gegeven na verwerking van deze punten.
2	15-4-2023	Nota Stas TD - vanuit SR&B - Eerste versie Kamerbrief rentenadeel gedupeerden	
3	27-3-2023	Nota Stas TD vanuit UHT - Damage onjuiste berekening vergoeding rentenadeel	

Ministerie van Financiën

11/25-04-2023
bespreken

25/4 14.30

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

DG Toeslagen
Directie Strategie, Recht
& Beleid

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief aanpak correctie wegens nieuwe berekeningswijze rentenadeel

Datum
20 april 2023

Notanummer
2023-0000101794

Bijlagen

1. Kamerbrief (nieuw)
2. Kamerbrief (oud)
3. DGT 97307 N Aanpak cor
4. Damage 2023-017 - direc

Aanleiding

Op woensdag 19 april bespraken wij met u een voorlopige analyse van de gevolgen van de nieuwe berekeningswijze van rentenadeel bij IB-beschikkingen, samen met een concept-Kamerbrief. Bij deze nota treft u een nieuwe versie van de Kamerbrief in de bijlage aan, samen met een track-change versie, zodat u het verschil tussen beide kunt zien. Hetzelfde geldt voor de eerdere nota's die betrekking hebben op deze Kamerbrief. Halverwege mei komt de ADR met haar rapport.

Beslispunten

Graag ontvangen wij uw akkoord voor:

1. het verzenden van bijgevoegde Kamerbrief;
2. het openbaar maken van eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

Ten opzichte van de vorige versie van de Kamerbrief is de brief op de volgende punten aangescherpt:

- Meer context over de oorzaak van de nieuwe berekening: BAC-advies, vaktechnisch advies en ADR-rechtmatigheidsonderzoek.
- Verder benadrukken dat slechts bij voordeel voor burger een wijziging plaatsvindt en dat onder geen beding een terugvordering zal plaatsvinden. Gedupeerden mogen houden wat ze hebben ontvangen aan compensatie.
- Aangegeven dat de budgettaire gevolgen van de correctieactie (incl. uitvoering) en de toekomstige toepassing van deze berekeningswijze ingepast zullen worden binnen bestaande Toeslagenherstelbudgetten.

Toelichting: Financiële gevolgen

Inmiddels is een eerste voorzichtige inschatting gemaakt door UHT, FEZ en C&R Toeslagen op de omvang van de te betalen bedragen en de apparaatskosten:

- Het bedrag varieert van enkele miljoenen tot een bedrag van € 10 mln.
- Duidelijkheid over de werkelijke omvang is er nog niet, er is nog veel uit te zoeken en de uitkomst kan daardoor nog in behoorlijke mate afwijken van deze eerste raming.
- Bij de opgestelde meerjarige raming van de omvang van de financiële compensatie aan gedupeerden is gerekend met geraamde gemiddelde

compensatiebedragen waarbinnen het effect van de rentecompensatie opgevangen kan worden.

- De impact op personele capaciteit om deze correctie door te voeren is nog niet bekend. Wel zal hierbij gezocht worden naar een doelmatige verhouding tussen de omvang van de te betalen compensatie en de benodigde uitvoeringslasten (apparaatskosten).
- De extra inzet en betalingen zullen ingepast worden binnen de bestaande budgetten voor Toeslagenherstel.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

15-04-2023
bespreken

21/4 10.00
19/4 15.30

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

DG Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Aanpak correctie wegens nieuwe berekeningswijze van geleden rentenadeel

Datum

14 april 2023

Notanummer

2023-0000097307

Bijlagen

1. Damage 2023-017 – direct
2. Kamerbrief

Aanleiding

De berekening van rentenadeel bij de integrale beoordeling is veranderd door een nieuwe berekeningswijze.¹ Met ingang van 17 maart 2023 is dit aangepast voor de nog te nemen beschikkingen. In deze nota ontvangt u de voorlopige analyse van de groep(en) ouders die in aanmerking komen voor correctie, oplossingsrichtingen en treft u in de bijlage een concept-Kamerbrief aan.

Beslispunten

Graag ontvangen wij uw akkoord voor:

1. het communiceren over de gewijzigde renteberekening aan de Kamer in twee stappen:
 - a) in bijgevoegde Kamerbrief de gewijzigde berekening en het voornemen deze voor eerdere groepen te corrigeren;
 - b) in de volgende VGR een update en waar mogelijk oplossingsrichtingen en de gerealiseerde correctie tot dan toe;
2. het verzenden van bijgevoegde Kamerbrief;
3. het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- De Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) is in werking getreden met terugwerkende kracht tot 26 januari 2021. Dit heeft gevolgen voor de berekening van het rentenadeel over de IB-beschikking.
- Daarnaast is bij een groep ouders een andere startdatum en grondslag gehanteerd bij de berekening van het rentenadeel. Dit moet gecorrigeerd worden.
- Het toepassen van de nieuwe berekening zal niet in alle gevallen tot een nabetaling leiden. Bijvoorbeeld omdat de compensatie onder de al verstrekte € 30.000,- blijft of de ouder in de nieuwe berekening een lager bedrag zou krijgen.
- Er zijn 1285 ouders die een vooraankondiging van hun IB-beschikking ontvingen vóór de nieuwe berekeningswijze van 17 maart, maar nog definitief beschikt moeten worden. UHT zorgt ervoor dat bij (nadelig) verschil tussen vooraankondiging en beschikking het juiste bedrag

¹ Zie hiervoor de bijlage: Nota van 17 maart, 2023-0000076310: Damage 2023-017 – directie UHT – onjuiste berekening vergoeding rentenadeel.

uitles

- conform de nieuwe berekening wordt uitbetaald. Voor hen is het daarmee opgelost.
- Nast deze groep bestaan er nog twee groepen van maximaal ca. 3500 gedupeerden bij wie de terugvorderingsrente nog geen onderdeel was van de compensaties en 7300 gedupeerden bij wie de startdatum én de grondslag voor de rente anders is verwerkt en correctie nodig is. De omvang van de twee groepen ligt waarschijnlijk veel lager, maar kan pas na verdere analyse exact worden vastgesteld.
- Op dit moment zijn er nog geen concrete oplossingsrichtingen beschikbaar voor de correctie op de renteberekening. Deze richtingen zijn te geven zodra de data en analyse hierop beschikbaar komt.
- Het analyseren van de gevolgen voor individuele burgers en het corrigeren van de berekening luidt zeer nauw en is arbeidsintensief. De uitvoerbaarheid van de correcties en de prioriteit ten opzichte van de reguliere herstelwerkzaamheden verdienen aandacht en hebben invloed op de doorlooptijd.
- UHT werkt niettemin hard om de analyse en oplossingsrichtingen begin mei voor te leggen aan het DT UHT en u hier half mei over te informeren. In de VGR kan een stand van zaken gecommuniceerd worden, met waar al bekend een mogelijke oplossingsrichting.

*om welke bedragen gaat het?
en moet dit individueel berekend zijn
generatie op 1-7*

Toelichting

Stand van zaken analyse groep(en) waar correctie nodig is

Doordat de Wht terugwerkt tot 26 januari 2021 moeten ouders die al beoordeeld en beschikt zijn, nu volgens de nieuwe wijze het rentenadeel ontvangen. Daarnaast blijkt uit onderzoek van de ADR dat een eerdere startdatum voor de berekening van het rentenadeel voor een groep is toegepast. UHT maakt nu een analyse en aanpak voor correctie voor twee groepen:

1. Ouders bij wie de terugvorderingsrente geen onderdeel uitmaakte van de compensatie;
2. Ouders bij wie de grondslag én startdatum berekening rentenadeel gecorrigeerd moeten worden.

De benodigde gegevens over de in rekening gebrachte terugvorderingsrente worden momenteel opgevraagd bij Belastingdienst/Inning. Deze zijn nodig voor de nadere analyse en het vormgeven van de oplossingsrichtingen en de financiële gevolgen. Uit de interpretatie van deze analyse blijkt namelijk hoe groot de omvang van het mogelijke nadeel is en bij hoeveel ouders dit speelt.

Als bijvoorbeeld blijkt dat het gemiste rentecomponent bij veel ouders tot een vergelijkbaar bedrag leidt, kan collectieve correctie met een forfaitair bedrag in de rede liggen. Als er grote verschillen zijn qua omvang en frequentie, ligt maatwerk en individuele correctie meer voor de hand.

[Handwritten mark]

Hieronder volgt een toelichting op de twee groepen op grond van de laatst bekende informatie.

1. Groep terugvorderingsrente met terugwerkende kracht berekenen (26-1-2021 t/m 28-02-2022)

- De Wht is per 5 november 2022 in werking getreden met terugwerkende kracht tot 26 januari 2021. Dit heeft gevolgen voor de berekening van het compensatiebedrag bij de Integrale Beoordelingen.

- In de Wht is namelijk geregeld dat de terugvorderingsrente wordt vergoed en dat rente-op-rente wordt berekend. Op het moment van beschikken was de berekening dus correct, maar door de terugwerkende kracht vereisen deze een correctie.
- Relevante populatie: ouders die in de periode 26 januari 2021-28 februari 2022 een definitieve of herziene beschikking kregen. Het gaat hierbij om een maximale populatie van 3500 dossiers. Bij een deel van de dossiers is geen sprake van in rekening gebrachte terugvorderingsrente of zijn ouders in de compensatieberekening aangevuld tot €30.000 en zal de nieuwe berekening niet leiden tot een hogere toekenning.
- De verwachting is dat slechts bij een deel van de populatie een vorm van correctie noodzakelijk is (nabetaling). Deze ouders hebben op basis van de nieuwe rekenregels dan te weinig compensatie ontvangen.

was hijs dat destijds voorzien?

2. Groep grondslag én startdatum aan te passen (28-2-2022 t/m 17-3-2023)

- Bij deze ouders is de terugvorderingsrente al wél meegenomen in de compensatieberekening. De rente over de compensatie werd echter berekend zonder de terugvorderingsrente. Doordat de Wht op grond van het advies van de bezwaarschriftenadviescommissie (BAC) voorschrijft dat dit wel moet plaatsvinden, is correctie nodig.
- Daarnaast is een andere startdatum voor de renteberekening gehanteerd. Er is gerekend met de datum van de eerste terugvorderingsbeschikking, terwijl de nieuwste berekeningsmethode 1 juli volgend op het toeslagjaar voorschrijft.
- De vaktechnische lijn adviseerde namelijk, mede op basis van het advies van de BAC, de startdatum uit te laten gaan van de datum van de terugvorderingsbeschikking. Met de ADR bestond een verschil van inzicht over deze startdatum vanwege het ontbreken van een formeel besluit of aanpassing van de wet op dit punt. Aansluiten bij het moment van 1 juli volgend op het toeslagjaar is consequent met de Wht en de eerder berekende rentegrondslag. Het gebruik van deze nieuwe startdatum kan in het voordeel of nadeel zijn van de ouder.
- Relevante populatie: ouders die in de periode 28 februari 2022 – 17 maart 2023 een definitieve of herziene beschikking kregen.
- De bruto populatie bedraagt maximaal circa 7300 dossiers. Bij een deel van de dossiers is sprake van een aanvulling tot €30.000. De verwachting is dat bij deze ouders, ook na herberekening, geen sprake zal zijn van een hogere toekenning. Van terugvordering zal evenmin sprake zijn.

Lopende acties, aandachtspunten en verder tijdspad

- Een verdere analyse van de omvang van de doelgroepen en de financiële effecten vergen tijd en zijn niet eenvoudig.
- De kwaliteit van de bestanden en de interpretatie zijn leidend om beter inzicht te krijgen. Op grond hiervan kan UHT beter in beeld brengen of massaal herberekenen of individueel corrigeren een optie is. De uitvoerbaarheid heeft hierbij ook grote aandacht.
- Bij de uitwerking van de correctiescenario's ziet UHT een aantal algemene en specifieke aandachtspunten. Denk hierbij aan de overlap met andere (correctie)werkzaamheden, de wijze en jaren van herberekening, afhandeling in relatie tot bezwaarbeschikkingen en dwangsommen).

dat geldt breed? ~~een~~ terugvordering!

uitles

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

AK7-03-2023

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Toeslagen
Bureau DG

Persoonsgegevens

nota

Damage 2023-017 - directie UHT - Onjuiste berekening
vergoeding geleden rentenadeel 1.0

Datum
17 maart 2023

Notanummer
2023-0000076310

Bijlagen
geen

Aanleiding

- De Auditdienst Rijk (ADR) heeft onderzoek gedaan bij UHT naar de rechtmatigheid van de integrale beoordelingen over 2022.
- Tijdens dit onderzoek heeft de ADR o.a. gekeken naar de wijze waarop de vergoeding voor het geleden rentenadeel wordt toegepast in de compensatieberekening voor ouders.
- De ADR heeft op dit punt geconcludeerd dat:
 - o de *berekeningswijze* van het geleden rentenadeel *onrechtmatig* is omdat er een onjuiste startdatum voor de berekening wordt gehanteerd.
 - o de *grondslag*, waarover rentenadeel berekend moet worden niet juist in het systeem (de compensatietool) is verwerkt.

Achtergrond

- In de compensatieregeling¹ was aanvankelijk niet voorzien in een vergoeding voor geleden rentenadeel van gemiste kinderopvangtoeslag.
- In 2020 is dit aangepast (in de compensatietool). Voor de berekening van de vergoeding is artikel 27 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) van toepassing verklaard. Dit artikel regelt onder andere:
 - o de hoogte van de vergoeding voor geleden rentenadeel;
 - o dat de rente enkelvoudig wordt berekend (geen rente over rente);
 - o de startdatum waarop de berekening aanvangt, te weten 1 juli van het jaar volgend op het berekeningsjaar (hierna: 1 juli T+1).
- In 2022 heeft de bezwaarschriftenadviescommissie (BAC) geadviseerd om compensatie over de gemiste kinderopvangtoeslag, *inclusief* teruggevorderde rente te berekenen. Dit advies is door de vaktechnische lijn overgenomen en heeft geleid tot aanpassing van de 'nieuwe herstelwet' op dit punt (met terugwerkende kracht tot 26 januari 2021).
- Voor de berekening van de vergoeding voor het rentenadeel betekent dit dat ook **de grondslag** waarover rentenadeel wordt berekend moest worden aangepast in de compensatietool.
- Daarnaast heeft, mede op basis van het advies van de BAC, de vaktechnische lijn geadviseerd om voor **de startdatum** van de berekening van het rentenadeel uit te gaan van de - *datum van de terugvorderingsbeschikking* (in plaats van 1 juli T+1). Dit advies heeft echter niet geleid tot een formeel besluit of aanpassing van de wet op dit punt.

De damage

¹ Compensatieregeling CAF 11 en het daarop volgende Besluit compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken, Besluit van 28 augustus 2020, nr. 2020-157030.

- Er spelen 2 zaken bij deze damage:
 1. De *grondslag* waarover het rentenadeel wordt berekend (n.a.v. van de aanpassing van de 'nieuwe herstelwet') is niet goed aangepast in de compensatietool.
 2. De *startdatum* voor de berekeningswijze van het rentenadeel is juist wel aangepast in de compensatietool. Hiervoor was echter geen formeel besluit of wettelijke basis aanwezig. De ADR heeft geconcludeerd dat de startdatum die wordt gebruikt (datum terugvorderingsbeschikking) onrechtmatig is.²
- Ongeveer **5.000** ouders hebben, in de periode 26 januari 2021 – 28 februari 2022, een compensatiebeschikking ontvangen waarin de grondslag voor de berekening van het rentenadeel niet overeen komt met de aangepaste wetgeving op dit punt in 2022.
- Ongeveer **10.000** ouders hebben, in de periode 28-2-2022 t/m 17-3-2023 een compensatiebeschikking ontvangen waarbij de grondslag EN de startdatum voor de berekening van het rentenadeel niet juist waren.
- Opgemerkt dient te worden dat bovenstaande aantallen schattingen zijn op basis van de huidige informatie - nadere analyse naar de omvang van de damage-populatie loopt nog.

Gevolgen

- De gevolgen worden momenteel in kaart gebracht (is in onderzoek). We kunnen op dit moment dan helaas nog geen (exacte) aantallen of bedragen noemen. Zodra deze informatie beschikbaar is zult u hierover nader worden geïnformeerd.
- Wel kan, op dit moment, worden gesteld dat:
 - o ouders een te lage vergoeding hebben ontvangen voor het geleden rentenadeel vanwege het feit dat de grondslag niet goed in de compensatietool was aangepast (punt 1).
 - o het gebruik van de onjuiste startdatum bij de berekening van het rentenadeel (punt 2) in het voordeel of nadeel kan zijn van de ouder (dit n.a.v. van enkele steekproeven, die zijn uitgevoerd).

Oorzaak

- *In onderzoek:* het DT-UHT heeft op dd. 15 februari opdracht gegeven het proces te evalueren en met een verbetervoorstel te komen. Deze evaluatie wordt momenteel uitgevoerd.

Herstel en communicatie

- Beide punten die door de ADR zijn aangegeven worden in de compensatietool aangepast (in navolging van het besluit van het DT-UHT dd. 15 februari 2023).
- Deze aanpassing is gereed op 17 maart 2023. Vanaf dat moment zullen de berekeningen voor het rentenadeel plaatsvinden o.b.v. volgende uitgangspunten:
 - o Startdatum berekening rentenadeel = 1 juli T+1
 - o Rentenadeel wordt berekend over de gemiste KOT *inclusief* terugvorderingsrente.
- Werkinstructies, de website en de compensatiebeschikking worden momenteel aangepast. Deze aanpassingen zijn gereed op 17 maart 2023 en

² het DT-UHT heeft op 15 februari 2023 besloten het advies van de ADR (op dit punt) over te nemen. Opgemerkt dient te worden dat een andere juridische uitleg pleitbaar was. Met andere woorden de, per 28 februari 2022 gehanteerde startdatum was niet per sé juridisch fout.

zullen tegelijk met de aangepaste compensatietool in productie worden genomen.

- Tevens zullen behandelaars, PZB-ers en de Servicedesk worden ingelicht over de aanpassingen in de compensatietool zodat zij eventuele vragen (van ouders) hierover kunnen beantwoorden.
- Op dit moment vindt nadere analyse plaats van de damagepopulatie(s) die in aanmerking komen voor herstel. Na afronding van de analyse zullen de verschillende scenario's voor herstel (inclusief communicatie) in kaart worden gebracht en ter besluitvorming worden voorgelegd aan het DT-UHT.

Wat moet de ouder doen?

- De ouder hoeft niets te doen. Afhankelijk van de keuze v.w.b. het herstel zal de ouder worden geïnformeerd over de consequenties van de onjuiste berekening van het geleden rentenadeel.

Hoe verhoudt de damage zich tot politiek bestuurlijk gevoelige dossiers?

- Fouten in de uitvoering van Toeslagen kunnen politiek/bestuurlijk zeer gevoelig liggen. Geadviseerd wordt dan ook de Kamer te informeren over deze damage door informatie over deze damage op te nemen in de eerst volgende VGR rapportage (zoals dit ook bij eerdere damages in gebeurd).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

- Niet van toepassing.

Graag z.s.m.
nader info
en voorstel
voor vervolg